

Palkealan koulupiiri

Palkealan koulupiirin asioiden kokoajina ovat toimineet ensisijaisesti Irja Laurila ja Arvi Purjemaa.

Irja Laurila syntyi Palkealassa 27.11.1925 Hilja ja Matti Sonnin ainoaksi lapseksi. Evakkovaiheet johtivat 1945 Rantasalmelle, josta isä osti maatilan. Irja meni samana vuonna naimisiin vaskelalaisen Johannes Laurilan kanssa. Laurilat olivat mukana Vehmaan Puotilan kartanon ostossa ja viljelivät siellä maata aina vuoteen 1950, jolloin muuttivat ostamaansa omakotitaloon Keravalle.

Irjalle alkoi aikuisopiskelu erilaisissa opistoissa ja kurssikesköksissä, mikä johti Nokia Oy:n palvelukseen muun muassa palkanlaskijana, kustannuslaskijana, liikekirjanpitäjänä ja pääkassana. Nyt eläkeläisenä harrastuksiin kuuluvat käsityöt, voimistelu, liikunta, marittatoiminta ja karjalaisuuden vaaliminen.

Arvi Aleks Purjemaa on syntynyt Raudun Palkealassa 3.7. 1927 Anna ja Teppo Purjemaan poikana. Heidän evakkoretkensä on kulkenut kahden vuoden jaksoina kohteissa Pieksämäki-Rautu-Rantasalmi-Jaala (1946). Arvi on toiminut pääasiassa maatalous- ja rakennustöissä.

Yhteiskunnallisista tehtävistä mainittakoon kuuluminen Jaalan kunnanvaltuustoon 16 vuotta, josta puheenjohtajana kaksi vuotta. Rakennuslautakuntaan hän kuului 20 vuotta jäsenenä ja puheenjohtajana ja oli muutaman vuoden Liittovaltuuston jäsen.

Palkealan kyläkuvaus

Palkeala sijaitsi Raudun kirkolta noin 10 kilometriä Neuvostoliiton rajalle päin. Palkealaa ympäröivät kylät olivat Huhti, Aliska, Jousseila ja Riikola, joista kolme viimeksi mainittua kuuluivat Palkealan koulupiiriin.

Kirkonkylästä päin tuleva maantie kulki kiemuraisena kylän halki jatkuen Huhdin ja Sirkiänsaaren kylien läpi rajalle. Rajalta päin tultaessa oli ensin Kankaanranta muutamine taloineen. Siitä erosi tie Aliskaan ja eteenpäin Korleelle, päättyen jälleen tältä kohden Neuvostoliiton rajalle.

Veikko Onttonen (66) muistelee:

Raudun pitäjän Palkealan kylää on alun perin vanhan ja verrattain nuorenkin perimätiedon mukaan kutsuttu nimityksellä Palteen ala, käsittäen asutusalueen palteista eli on ollut mäkistä aluetta. Laatokan kalastajat puhuivat vielä myöhäisellä ajalla Palkealan pellonpalteista, joista ottivat paluusuuntaa Laatokalta. Kalastusmatkan eteneminen loppui, kun Palteenmäki alkoi häipyä horisontista.

Myöhemmin kylä tunnettiin ympäri Suomea muun muassa armeijan kertausharjoitusten erikoisena kiinnostuksen kohteena näköalan ja näkötorjinnansa vuoksi.

Palkealan Hakaheittion savea pitivät sen ajan muurarit mitä parhaimpana. Ei kukaan osannut kuvitella mitä kaikkea aarteita käsitti Pellonpalle eli Vaskelan suuntaan kallistuva valtava mäki.

Palkealassa eli Venäjältä opin saanut ”hevostohtori” Rotilois Oleksantra. Tämä mies osasi hevosten käsittelyn paremmin kuin kukaan muu. Useasta pitäjistä tuotiin hänelle hankurihevonen parannettavaksi.

Eri kyläryhmien välit olivat Palkealan seudulla hyvät. Kun pääsiäisaamuna kukko Riikolassa lauloi ”kukko kiekuu”, vastasi siihen Palkealan kukko että ”tulkaa liekkun.”

Palkealan Jumala ei ole kiiwas kiukkuinen, eikä julma hirmuinen, jolle ei löytyisi vertaa. Mutta kyllä Palkealan Ikivanha Jumala on Ukko Ylijumala kaikkine hyvine suojelushaltijoineen ja tälle ei löydy vertaa.

Vaikka äitini toimi Raudun Seurakunnan pyhäkoulunopettajana ja Agrikolaseuran edustajana ei hän koskaan ollut hyväksymättä ikivanhaa karjalaisperinteistä Haltijoitten Jumaluutta. Haltijoitten Jumala ei anna kuolemantuomioita eikä aseta sotajoukkoja ihminen ihmistä vastaan, vaan toimii ihmisen Suojelusenkelinä, joka lienee lähimpänä ihmisen omaatuntoa.

Meitä lapsia luovutettiin iltarukouksen jälkeen kodin Haltijan haltuun. Samoin sanottiin pienenä ressuksena paimeneen lähtiessä, että Metsänhaltija teistä kyllä huolen pitää. Vanhetessa on alkanut ajattelemaan, että kuinka järkevää on ollut se ikivanha karjalaisuus Jumaluuteen ja Haltioitten oppi. Palkealan Jumala on aiheuttanut paljonkin keskustelua - tässä tuli kerrotuksi eräs omaksuma.

Taimi (64) ja Elvi (69) Rastas muistelevat:

Pääelinkeinona kylässä oli maanviljelys ja karjanhoito. Maitoa vietiin useasta talosta Raudun asemalle välitettäväksi eteenpäin. Olihan pitäjään perustettu jo 1921 Maidonmyyntiosuuskunta, jonka jäseneksi Palkealakin oli liittynyt. Maito kuljetettiin hevosella monen talon yhteisvoimin vuorotellen, sillä matkaa kertyi noin 13 kilometriä. Ajo vaati kesällä suurta huolellisuutta jäiden ollessa kylmän antajana. Taloissa, joista ei viety maitoa tai kermaa valmistettiin voita, joka myytiin kauppaan.

Sikatalous oli myös voimakkaasti esillä. Emakoiden pito ja porsastuotanto oli hyvin runsasta. Porsaiden ostosta ja välittämisestä huolehtivat porsasparisniekat kuten Nuijan Yrjö, Ilosen Anni ja Pietiäisen veljekset.

Suutarin työtä teki kotonaan Matti Sonni. Antti Koukonen kierteli poikineen myös taloissa tekemässä väelle jalkineita. Räätälinä kierteli kyläiä ainakin Sofia Kuoppa.

Kylässä oli omasta takaa myös hieroja-kuppari Anna-Maria Sinerväinen sekä kätilö Aina Thusberg, joka oli melkein kuin puoliksi lääkäri. Olipa kylässä omasta takaa myös siansalvaja ja teurastaja, joita virkoja hoiteli muun muassa Matti Sonni.

Käsityötaito oli kautta aikojen ollut kylässä hyvin korkeatasoista. Kaikki oli kudottu kotona, alusvaatteista päällysvaatteisiin. Pyyhe- ja pöytäliinat, ikkunaverhot, matot ja makuuvaatteet ja muut tekstiilit olivat kotona kudottuja. Materiaalina käytettiin kotoisia raaka-aineita; pellavaa ja villaa. Kyllä siinä emännät ja tyttäret saivat olla ahkerina, kun pellavakin ensin kasvatettiin ja sitten kankaaksi rakennettiin. Ei turhaan sanottu, että ”pellava kaunis kuottava on, siitä on puuha puuttumaton”.

Kylässä oli kaksi suuriperheistä taloa. Oli Rastaan ja Sappisen talot, joissa asui samaa perhettä monta veljestä perheineen. Vasta muutama vuosi ennen talvisotaa erosivat Sappisen veljekset ja ostivat omat kodit Matin jäädessä viljelemään kotitilaa.

Kreikkalaiskatolinen kirkko sekä hautausmaa sijaitsivat myös kylässä. Viimeisin kirkko oli rakennettu 1865. Ortodoksista toimintaa tiedetään kylässä harjoitetun ainakin vuodesta 1556, jolloin tehdyssä kartassa esiintyy luostari. Lukkarin asunto sekä pitäjäntupa kuuluivat tietysti myös kylän kuvaan.

Seurakunnan kirkkoherrana toimi rovasti Paavo Rajamo ja lukkarina Sergei Aihos. Seurakunnassa toimi myös kirkkokuoro.

Pääsiäisviikolla saivat koululaiset soittaa kirkonkelloja. Jos Kutrikan Saska ei ollut kirkossa, voi avaimen hakea pappilasta ja siitä vaan kelloja soittamaan. Pääsiäisyön palvelus oli aina suuri tapahtuma kylässä, sillä tulihan silloin aina kirkkokansaa paljon muistakin pitäjistä.

Tänne oli haudattu myös kuuluisa runonlaulaja Larin Paraske. Hänen haudalleen oli pystytetty kaunis hautamuistomerkki, johon oli valettu Larin Paraskeen kasvoja esittävä reliefi. Patsaaseen oli kaiverrettu runonlaulajan eräästä runosta säe: ”Tuulet toivat runovirret, ahavaiset antelivat, meren aaltoset ajelivat, meren tyrskyt työntelivät.”

Larin Parasken muistomerkki paljastettiin suurin juhlamenoin 6.8.1911. Larin Paraske eli vuosina 1833–1904.

Kauppoja on kylässä ollut vuosisadan alusta lähtien. Aleksanteri Falin piti kauppaa vuoteen 1908, jolloin rakennus tuhoutui. Tämän jälkeen harjoitti kauppaa Hilda Pietiäinen sekä Oskari Heiskanen. Osuuskaupan myymälä avattiin Palkealassa 1922. Rinnalle tuli yksityiskauppaa pitämään Pekka Haukka, joka rakennutti myös oman kauppatalon. Kylässä oli myös Osuuskassan haaraosasto.

Harrastuksista

Nuorisoseura perustettiin Palkealaan 1908, Yrjö Hympyrän talossa. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Antti Nuija, sihteeriksi Paraskeva Falin ja rahastonhoitajaksi Pekka Paakkinen. Tontti ostettiin Katri ja Paavo Jäskeltä. Kylän myötätunto oli asian puolella ja rakennuspuut hankittiin talkoilla. Nuorisoseuran toiminta oli vilkasta. Ohjelmallisia iltamia pidettiin monta kertaa vuodessa. Keraan kuukaudessa oli perheiltoja. Kesä- ja syysjuhlia pidettiin. Kerran voitettiin Etelä-Karjalan nuorisoseurojen välinen näytelmäkilpailu. Seuralla oli myös urheilukenttä. Nuorisoseura ja kirjasto perustettiin opettaja Ruokosen toimesta.

Martat aloittivat Palkealassa toimintansa 1924. Kaikki kylän naiset olivat mukana. Monenlaisia kursseja pidettiin ja tehtiin retkiä. Marttaneuvojan opastuksella hoidettiin kasvimaita ja moni hyvä kotitalousasia sai parannuksen Marttaseuran ansiosta.

Suojeluskunta- ja Lottajärjestö toimivat myös Palkealassa.

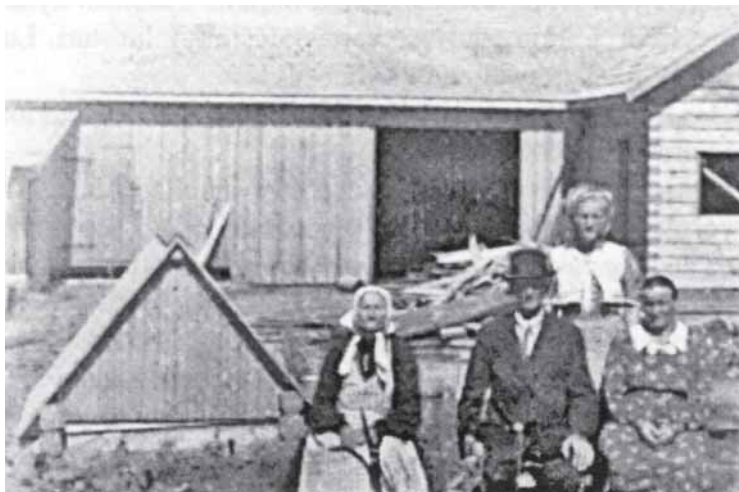
Nimiä

Palkealassa olivat muun muassa seuraavat palteet ja notkot: Teppananpalle, Rikunpal-

le, Paakkisenpalle ja Jorssunpalle sekä Teppanannotko, Rikunnotko ja Jorssunnotko. Oli ahoja pilppua pelata kuten Lörpöaho, Hataranaho, Kivikkopiennar, Hakaheittiö ja Nypölmäki.

Oli Mustaoja ja Allasoja. Lummaslampi oli kylän yhteisessä käytössä. Se sijaitsi kilometrin päässä kylästä.

Niin Palkealassa oltiin ja elettiin.

Matti Sonnin perhe
Palkealassa 1943.

Aliska

Aliskan kylää muistelee Väinö Lopenen (70):

Aliska oli sijaintinsa perusteella pitäjän kakkoiskulmassa. Aliskan kulmalta katsoen olivat Raudun kirkko ja kirkonkylä kaukana ja syrjässä, olihan sinne matkaa toistakymmentä kilometriä. Kirkossa käytiin kuitenkin ahkerasti sekä juhlapyhinä että tavallisina sunnuntaina.

Kaupat olivat Palkealassa samoin kuin posti ja seuratoiminta oli yhteistä Palkealan kanssa. Aliska kuului Palkealan Suojeluskunnan kyläosastoon.

Aliskassa oli maanviljelyksen ohella yksityisyrittäjä esimerkiksi vesivoimalla käyvä mylly ja pärehöylä. Tahvo Nuijan mylly sijaitsi Aliskan ja Huhdin kylien välillä pienessä ojassa. Oja virtasi syvässä kanjonissa, johon oli rakennettu 4-5 metrin korkuinen pato muodostamaan tekoallasta, josta mylly sai voimansa.

Kylässä oli toinenkin yritys, joka tuotti siihen aikaan tuiki tärkeää ainetta tervaa. Tämä tervatehdas oli rakennettu ammattimiehen kokemuksella. Se oli tiilestä muurattu muistuttaen paljon tavallista leivinuunia. Se oli kaksikerroksinen. Ylimmäiseen uuniin ladottiin hyvin pilkotut tervaskannot, ”kämärät”, tiiviisti ja muurattiin sitten uunin suu kiinni. Arina oli valettu eteenpäin kaltevaksi ja alaspäin kuperaksi. Pohjasta lähti tervan poistoputki, josta terva tippui tynnyriin. Alimmaisessa uunissa paloi tuli, joka kuumensi tervakset ja sai aikaiseksi puun palamisen ilman liekkiä.

Kun tervan tulo oli loppunut, annettiin uunin jäähtyä ennen purkamista. Kun tervauuni sitten purettiin, olivat tervakset palaneet mustiksi hiiliksi, josta sepät taas saivat tarvitsemaansa hiiltä ahjoihinsa. Tämän tervatehtaan omisti Matti Orava.

Vuosisadan alussa vaikutti Aliskassa ja poltteli tervaa myös Terva Taavetti. Tämä tervatehdas sijaitsi Aliskan ja Korleen kylien välissä. Taavetti poltti ja keitti tervan lisäksi myös tököttiä eli tuohitervaa. Tuohet hän keitti suurimmaksi osaksi koivuhaloista.

Aliskan ja Korleen kylien välillä oli iso suo ja suon laitamilla hyvät puolukka- ja mustikkapaikat, joista syksyisin kerättiin kovasti marjoja. Taavetti keräsi suon ympäriltä tarvitsemiaan tuohia, josta johtuen suota sanottiin Tököttisuoksi.

Kylän läpi virtasi kalaisa Tuusinan oja, jossa pääkalalajeina olivat lohi eli lohenikki ja harri. Kesällä sai pannukalat silloin kun halutti ongella käydä. Lohenkutuaikana yksyllä saatiin isoja 2-6 kilon painoisia kaloja. Pyyntitapa ei kylläkään tainnut aina olla aivan laillista, mutta ei kala siitä loppunut.

Aliskan kylän asukkaat elivät omaa rauhallista ja naapuriystävällistä elämää. Jos naapuri apua tarvitsi, niin aina hän sitä sai.

Jousseila

Jousseilan eli Joussein kylää muistelee Mikko Valtonen (66):

Joussei oli yhdeksän savun pikkukylä Raudun ja Metsäpirtin pitäjien rajalla, jossa kirkasvetinen ja vuolaasti virtaava Tuusinanjoki oli näiden pitäjien rajajokena. Se sai alkunsa kaukaa Tuusinan lähteiköstä ja laskee vetensä Suvantoon. Tähän kirkasvetiseen noin 10 metrin levyiseen jokeen nousi Laatokan lohi kutemaan aivan alkulähteille saakka. Tätä arvokalaa pyydettiin monin eri tavoin särpimiksi vuodenaajoista riippuen. Kesällä ongella sateen jälkeen, kevättulvien aikaan merralla ja syksyn pimeinä tuulastamalla. Tuusinanjoesta sai myös harria.

Joki oli myös ainoa uintipaikka kylän lähistöllä. Vaikka vesi oli melko raikasta keskikesälläkin, ei se ainakaan meitä poikia uimasta estänyt.

Joen törmät ja peltojen palteet jokivarressa olivat verrattomia suksimäkiä talvella. Erikoisesti Saperon rinteet olivat suosittuja, koska siellä oli silta joen yli. Joskus saatettiin saada kylmä kylpykin, kun vahingossa suistuttiin sillalta hyiseen jokeen.

Joussein kyläläisten pelloista ja metsistä oli osa Metsäpirtin pitäjän puolella. Kotitarvepuut ajettiin talvisaikaan. Tässä muistuu mieleen eräs enoni puunhakumatka. Hän oli hakenut Salon metsäpalstalta polttopuukuorman. Istui kuorman päällä ja tapansa mukaan lauloi kotipihaan tullessaan. Nyt hän ei kuitenkaan pysäyttänyt hevosta kuorman purkupaikkaan, vaan ajoi ympäri piharakennuksia kuorman kanssa. Ja laulu raikui. Kotiväki ihmetteli, että mikäs papalle nyt on tullut. Vaimonsa kyselyyn hän vastasi, että enhä mie voint hevosta seisattua enne ko laulu loppu.

Pääelinkeinona olivat maanviljelys ja karjanhoito. Peltoaukeat olivat laajat, viljovat ja hyvät muokata, kun ei ollut kiviä.

Maitotaloustuotteet, voi ja myöhemmin kerma, vietiin Metsäpirttiin. Emakot röhkivät joka talossa ja porsaiden tuotanto kuului talouksien ohjelmaan, olivathan Raudun ja Sakkolan porsaat tunnettuja kautta koko koti-Suomen.

Karja kävi tuolloin metsälaitumilla varsinkin alkukesästä. Aamupäivällä paimenettiin lähilaitumilla Tuusinanojan varressa Hevossilloilla. Päivälypsyn jälkeen lehmät ”olotettiin” vapaille metsälaitumille. Illalla paimenpojat hakivat lehmät kotiin, jos ne eivät olleet itsestään tulleet. Paimenpoika-aika onkin jäänyt mieleeni erikoisesti mieluisine muistoinen.

Kylässä ei ollut kauppaa ja ostokset tehtiin pääasiassa Metsäpirtin kaupoista samalla, kun sinne vietiin voita ja munia. Jonkin verran kauppatavaroita kuten kirassia, sienvoita tai pitskoja saatettiin tuoda Osuuskaupasta Palkealasta koulumatkalla.

Lähin ja eniten käytetty mylly oli Myöhäsen mylly Metsäpirtin Koselan kylässä.

Joussein kylä kuului Palkealan koulupiiriin, joten Palkealan kansakoulu muodostui ensimmäiseksi opinahjoksi. Joskus oli osa kouluikäisistä käynyt Metsäpirti puolella Vaskelan kansakoulussa.

Jousseilta kertyi Palkealaan koulumatkaa 5–6 kilometriä. Matka tehtiin kesällä jalkaisin ja talvella hiihtäen. Kouluun lähdettiin yleensä yhdessä porukassa. Meitä oli parhaimmillaan toistakymmentä lähtijää. Suurin osa matkaa oli metsätaivalta. Eikä tuo matka näin 50 vuoden jälkeen muistellen tuntunut yhtään rasittavalta. Päin vastoin on mieleen jäänyt mieluisia muistoja sekä matkasta että kouluajasta.

Kouluun mentiin aina suorinta tietä. Kotoa lähtö tapahtui yleensä seitsemän maisa. Olimme myös ensimmäisiä koulun pihassa yhdessä pitkämatkalaisten aliskalaisten kanssa. Koulusta paluu saattoi kestää monta tuntia siitä riippuen, mitä linjaa tai tietä kuljettiin tai mitä kotimatalla touhuttiin.

Talvisaikaan kävi koulumatka hiihtoharjoituksesta. Niinpä meistä jousseilaisista saattoi pari kolme sopia koulun hiihtojoukkueeseenkin. Joinakin vuosina me hiihtojoukkueeseen kelpuutetut saimme sukset koulun puolesta harjoittelua varten.

Nuorison harrastukset suuntautuivat sekä Palkealan että Metsäpirtin nuorisoseuratoimintaan. Seurat järjestivät iltamia, urheilukilpailuja ja kihupyhiä. Myöskin suojeluskuntaan ja poikaosaston toimintaan oli mahdollisuus osallistua. Me poikaset kävimme usein keräämässä ampumapaikoilta kiväärin luoteja, joista valmistimme tussareita ja iskupyssyjä.

Kylän nuoriso järjesti myös kalenoita milloin minkin tapauksen merkeissä. Tanssimusiikista huolehtivat haitarinsoitajat, joita oli lähikylissä useita. Mieleeni muistuvat Ratisen Kola, Pappisen Jussi, Paakkisen Kauno, Kaatrasen Mikko, Näräsen Jussi ja Tuohiojan Uno. Riijuureissut suuntautuivat usein omaa kylää kauemmaksikin. Aitan polulla asteleva emäntä tuotiin naapurikylistä ja tytöt naitiin vastaavasti toisiin kyliin.

Kyläläisten keskinäinen kanssakäyminen oli hyvin läheistä ja välitöntä. Jos sattui sokeri, hiiva, pitskat tai kirassi loppumaan, niin sitä saatettiin hakea lainaksi naapurista, toistalosta. Myös talkoohenki oli vallitsevaa. Tavallisempi talkootapahtumia olivat syksyllä niitto- ja perunannostotalkoot. Myöskin talkoitiin pärekaton teossa ja polttopuiden ajossa.

Palkealan kirkon kuoroon kuului useita laulajia myös Jousseilta. Pyhäkoulua piti Jousseilla minun aikani Katri Laitsaari.

Kyläyhteisön rauhalliseen elämään ilmestyivät syksyllä 1939 sodan uhkan synkät pilvet ja sodan liekit leimahtivat taivaalle marraskuun viimeisen päivän aamuhämärissä, jolloin kello 7 ujelsivat ensimmäiset tykistön raskaat kranaatit kylämme yllä. Talvisota oli alkanut.

Evakkoon lähtö tuli äkkiä. Sinne jäivät jokaisen talon karjat ja kodit. Mukaan saimme otettua kiireessä vain jotain pientä tavaraa. Raskas evakkotaival oli alkanut.

Kun Kannas oli vallattu jatkosodan aikana, palasivat monet perheet takaisin. Asumukset kunnostettiin ja uusiakin rakennettiin tuhoutuneiden tilalle. Karjaa tuotiin mukana ja maata viljeltiin. Elämä näytti toiveikkaalta, vaikka sodan äänet kantautuivat rintamalinjoilta kotiaskareita tehdessä.

Toinen evakkoon lähtö tuli kesällä 1944, jolloin Kannaksen suurhyökkäys alkoi. Siviiliväki joutui sodan jalkoihin jo matkansa alkuvaiheessa. Lentokoneitten suorittama ilmapommitus ja konekivääreiden luotisuihkut pyyhkäisivät myöskin siviiliväestön sekaan ja monen elämäntaival päättyi jo toisen evakkotaipaleen alkuvaiheessa.

Sinne rajan taakse jäi muistorikas ja rakas Joussien kylä tuttuine polkuineen. Sinne voi palata enää vain kaihomielisissä muistoissa.

Riikola

Riikola oli pieni kyläyhteisö Palkealan ja Porkun välillä. Maisemaltaan se oli kumpuilevaa maastoa, pellot kivetöntä multamaata ja metsät reheväkasvuisia.

Riikolan musiikkiharrastuksista kertoilee Reino Äikäs (61):

Isäni Jalmari Äikäs lauloi bassoa opettaja Uno Kulon johtamassa kuorossa sekä lukkari Sergei Aihoksen johtamassa Kreikkalaiskatolisessa kirkkokuorossa. Nuorena hän oli soittanut 2-rivistä hanuria, kuten veljensä Matti Äikäskin. Isoisäni Tahvo Äikäs soitti tuubaa Raudun nuorisoseuran torvisoittokunnassa. Kaikki soittivat myös urkuharmonia. Myös itse soitan useitakin instrumentteja sekä laulan kuoroissa, samoin lapseni ja 5-vuotinen lapsenlapseni.

Myös uunimuurarina kuulu Nikola Ratinen oli taitava hanuristi. Samalla kylällä soitteli vielä hanuristi Aleks Järvensuo, joka toimi myös kirkon suntiona ja kellojen soittajana. Saskan kellojen soiton kyllä aina tunnisti.

Vielä mainittakoon Iivari Lankinen, joka soitti viulua ja lauloi sekä Johannes Vuoriala, joka soitti viulua ja rumpuja.

Riikolalaisten seuratoimintaa muistelee

Maria ja Nikolai Ontrosen tytär Taimi Lahti (64):

Äitini Maria Ontronen oli Palkealan marttayhdistyksen perustajajäsen. Hän oli sen johtokunnassa aina vuoteen 1939. Hänen mukanaan pääsin usein Marttayhdistyksen tilaisuuksiin. Kotona kuuntelin kun äiti ja Äikään Anna-Mari puhuivat martha-asioita. Heidän lisäksi muistan Marttayhdistyksen jäsenistä Lyydia Poduskinin (Tepon Lyyti), Anni Ontrosen (toistalon Anni), Esteri Säteen (Miissun Esteri) sekä opettaja Kulon Mirjam-rouvan.

Martat järjestivät erilaisia kursseja kuten ruoanlaittoon, leipomiseen ja käsityöhön opastavat kurssit. Ne kestivät yleensä muutaman päivän.

Palkealan kansakoululla Martat järjestivät juhlia, usein riehakkaitakin. Laulettiin ja leikittiin piirileikkejä.

Martoilla oli oma laulukirja. Muistan lapsuudestani kun äiti alkoi kerran pyörittää separaattoria ja sieltä alkoikin kuulua Marttojen laulu: ”Päivä kun paistaa pirttiin pieneen, työtäni teen, olen onnellinen. Kylvän ja kitken peltoni laitaa, luojalta kasvua toivoelen.”

Muistan kun kotonani oli Marttojen leipomakursseja. Leivottiin pikkuleiviksi sellaisia pitkiä pötköjä, jotka pantiin jäähtymään meidän ruokakomeroon - sulaniin. Mieleni teki hieman maistaa, joten nirppasin pienillä sormillani vähän niiden päistä suuhuni. Hyvää oli, mutta tukkapölyä siitä seurasi.

Katri Rontu ja Maria Sonni niisiä tekemässä 1936.

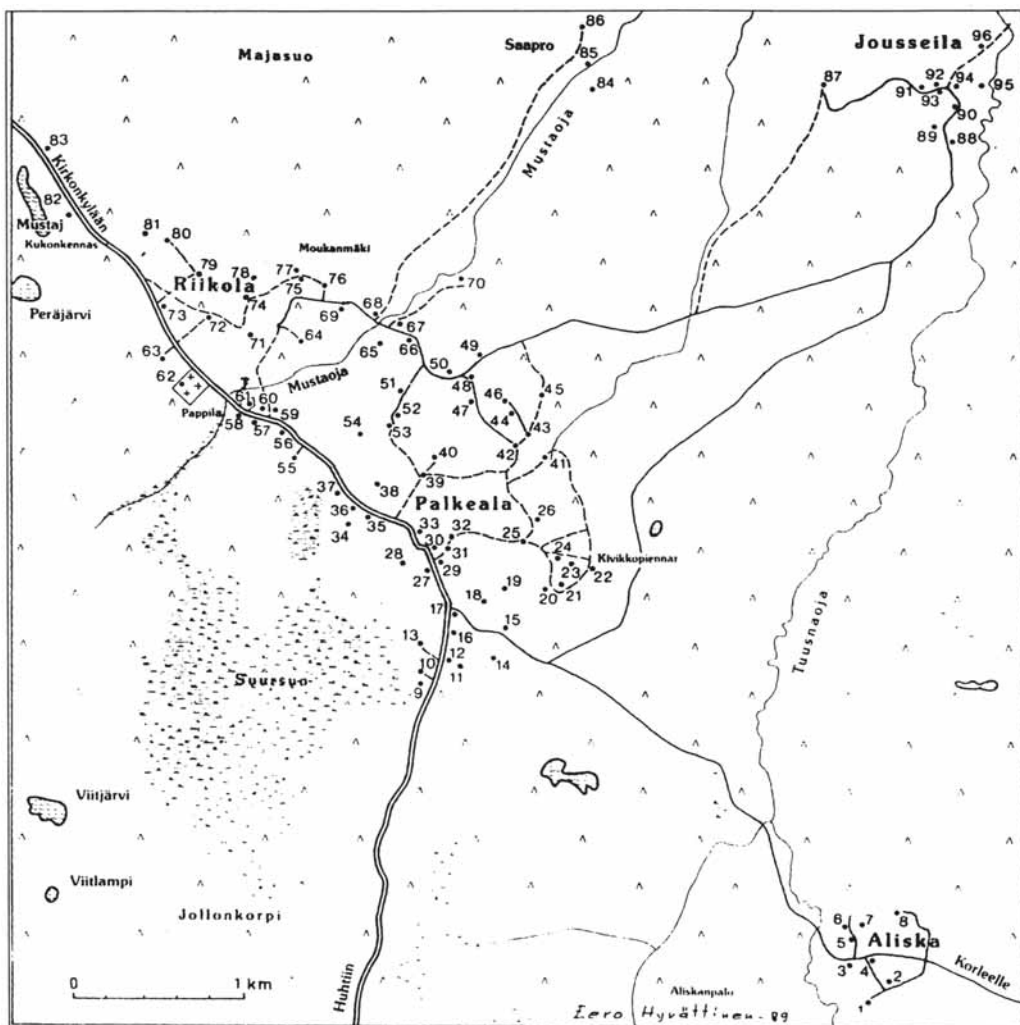
Jalmari Jääskeläisen talossa toimi yhden tai kahden talven ajan Agricolakerho. Jos oikein muistan toimi sen vetäjänä Olga Siitonen. Se oli sellaista uskonnollista toimintaa, muun muassa kilpikirjoituksia raamatullisista aiheista.

Pyhäkoulua kävin Äikäällä. Pyhäkoulun opettajina toimivat Lyidia Poduskin ja Anna-Mari Äikäs. Reino säesti virsiä urkuharmoonilla seitsemän vanhana.

Raittiusseura kokoontui Palkealan kansakoululla.

PALKEALAN KOULUPIIRI

Palkealan koulupiiri tuvasta tupaan 1939

Aliska

01. **Aropelto.** Orava Tahvo taloll. s. 5.5.1888, vaimo Aune o.s. Rastas s. 24.4.1894. Aili s. 31.10.1923, Bertta s. 15.5.1927, Seemi s. 14.10.1929, Jorma s. 28.6.1936.

02. **Hiekkapelto.** Orava Matti taloll. s. 3.2.1882, vaimo Aune o.s. Repo s. 10.2.1886. Arvi s. 1.9.1913, vaimo Edla o.s. Eeva s. 21.2.1912, Hilikka Kyllikki s. 1.6.1936.

03. **Tahvola.** Haukka Pekka viljelijä s. 11.4.1874, vaimo Liisa o.s. Pekkanen s. 11.11.1875. Karhu Ville viljelijän vävy s. 24.7.1898, vaimo Anna o.s. Haukka

s. 18.7.1906. Haukka Soini-Pekka s. 1.10.1930. Karhu Helli Maria s. 24.12.1934, Karhu Helga Liisa s. 3.4.1938.

04. **Ahola.** Ruotsi Susanna taloll. s. 9.12.1876.

05. **Helula.** Nuija Helana o.s. Sappinen s. 25.2.1861, Mauno s. 2.3.1884, vaimo Katri o.s. Härkönen s. 8.12.1884 Metsäpirtti, Toivo Johannes s. 23.1.1924. Honkanen Eino Johannes taloll. vävy s. 20.9.1908, vaimo Aina Helena o.s. Nuija s. 18.7.1909, Toini Katariina s. 10.1.1935, Lauri s. 22.8.1936.

06. **Muistola.** Nuija Eeva o.s. Hyytiä taloll. s. 18.3.1884 Metsäpirtti, Kirsti s. 24.7.1923, Siiri Kyllikki s. 13.5.1925, Emma s. 16.10.1910, Mirva Kaarina s. 26.7.1938, Siviä s. 16.6.1918, Lahja s. 31.7.1920.

07. **Paakkila.** Paakkinen Antti taloll. s. 11.8.1899, Anna Maria taloll. s. 24.8.1903. Oiva Veikko Annanpoika s. 29.11.1929, Edla Annikki s. 10.8.1935, Venla Viola s. 27.4.1938. Paakkinen Matti taloll. s. 25.7.1907.

08. **Loponen** Maria o.s. Pusa taloll. s. 19.7.1882, Simo s. 31.5.1905, Väinö s. 8.7.1919.

Palkeala

09. **Mäntylä.** Palkealan Nuorisoseuran talo ja urheilukenttä. Joro Matti Juhonpoika työl. s. 7.1.1884 Parikkala, vaimo Anna o.s. Nuija s. 21.7.1893, Enni Maria s. 17.1.1921, Ilmi Kyllikki s. 12.2.1926, Jaakko s. 7.6.1934.

10. **Lehtonen.** Siirola Nikolai ent. Sidoroff palstatilall. s. 22.6.1895, vaimo Emma Sofia o.s. Pesonen s. 14.2.1900. Kaarto Päiviö s. 21.8.1923, Leo Vilhelmi s. 25.9.1925, Terttu-Mirjam s. 28.3.1927, Anja-Sanelma s. 25.3.1929.

11. **Kumpula.** Nuija Juho taloll. s. 21.12.1884, vaimo Katariina o.s. Poduschin s. 2.2.1894. Toivo s. 17.5.1924, Helvi s. 31.5.1925, Aili s. 21.12.1926.

12. **Uutela.** Onttonen Helena o.s. Partanen taloll. s. 23.2.1888. Tuomas s. 28.6.1908, Aadolf s. 12.10.1914, Armas Matti s. 6.11.1918, Veikko s. 28.7.1923, Helli Elisa s. 17.5.1926, Johan Rikhard s. 27.1.1928, Eedi Juhonpoika s. 5.5.1930.

13. **Jäske** Jekaterina taloll. s. 21.5.1870, Jerdokia talollisen tytär s. 20.6.1897.

14. **Nuija** Yrjö taloll. s. 29.3.1890. Tauno s. 10.5.1918.

15. **Kennäs.** Hatara Hanna o.s. Suikkanen taloll. s. 19.5.1881. Paavo Jalmari Tuomaanpoika s. 11.8.1908, Johannes Tuomaanpoika s. 18.10.1911, Eemil Tuomaanpoika s. 18.7.1918, Hilja Sofia s. 24.12.1920, Sievi Helena s. 29.7.1922.

16. **Polveke.** Nuija Matti taloll. s. 7.5.1887. Anna s. 3.11.1917, Johannes s. 27.8.1919, Tapani s. 9.6.1921, Heikki s. 5.9.1924, Viljo s. 29.8.1926, Jenny s. 3.2.1929, Alpo s. 2.4.1930, Kerttu s. 12.9.1932.

17. **Riihelä.** Nuija Johannes taloll. s. 6.11.1895, vaimo Darja o.s. Sideroff s. 18.4.1900, Silja Signe s. 23.1.1931, Jouko Anselmi s. 15.6.1927, Aimo Valto s. 3.9.1925, Kirsti Kyllikki s. 8.12.1921.
18. **Paakki.** Sappinen Tahvo taloll. s. 11.7.1900, vaimo Anna Maria o.s. Hatara s. 28.4.1914, Pertti s. 10.6.1934, Tuovi Tellervo s. 15.3.1937, Esko Yrjö s. 18.3.1939.
19. **Pirnes** Antti taloll. s. 26.9.1878, vaimo Varpu o.s. Paakkinen s. 10.10.1879, Maria s. 3.8.1904, Katariina s. 22.12.1912, Simo s. 19.11.1920, Jalmari s. 3.2.1924.
20. **Hakapelto.** Sidoroff Anna Aleksanterintytär taloll. s. 22.1.1891, Johannes s. 23.2.1924.
21. **Sidoroff** Anna Ivanintytär s. 26.6.1914, Toivo Johannes Ivaninpoika s. 10.5.1918, Viljam Mikael Ivaninpoika s. 10.10.1921, Tyyne Katarina s. 29.10.1925, Emmi Lydia s. 12.8.1928.
22. **Poduschkin** Feodor Ivaninpoika taloll. s. 17.5.1911, vaimo Helvi o.s. Kuuppo s. 12.1.1917.
23. **Lahdensuo.** Nuija Iida taloll. s. 7.2.1895.
24. **Nuija** Maria o.s. Hatara taloll. s. 14.11.1865, Maria o.s. Pöysti taloll. s. 23.5.1876, Johannes s. 1.11.1914, Matti s. 18.5.1917.
25. **Lahdensuo.** Niemensuo Johannes ent. Sideroff talollp. s. 2.4.1906, Helena s. 13.1.1911, Emilian s. 22.2.1914, vaimo Airi Maria o.s. Repo s. 23.9.1913 Jaakkima, Maria Tuulikki s. 16.10.1937 Viipuri, Heljä Tellervo s. 3.2.1939, Sievi Maria s. 24.12.1920.
26. **Ratinen** Emilian Vasilinpoika työl. s. 6.2.1907, vaimo Maria o.s. Pahomoff s. 8.7.1905, Kalevi s. 20.11.1934, Lauha Mirjam s. 21.1.1936, Seija Marjatta s. 3.7.1938.
27. **Peltonen** Hilja o.s. Hympyrä taloll. s. 8.8.1903, Vilho taloll. s. 27.3.1908, Aino Orvokki s. 1.6.1932, Maria Helena s. 1.8.1936.
28. **Ihalainen** Toivo Johannes Paavonpoika mäkitupalainen s. 26.9.1911, vaimo Sinaida o.s. Sidoroff s. 25.8.1909, Liisa o.s. Hympyrä s. 8.2.1886.
29. **Junnila.** Palvimo Nikolai ent. Sideroff taloll. s. 4.12.1889, vaimo Helena o.s. Rastas s. 12.4.1896, Maria s. 21.9.1917, Elpis s. 24.12.1919, Uno Aaron s. 13.6.1921, Johannes s. 18.11.1922, Eino Aleksander s. 15.11.1924, Kauko Kaino s. 14.12.1928, Elma Katarina s. 2.1.1933, Airi s. 24.4.1937, Maria s. 23.5.1898, Aleksander s. 31.10.1921.
30. **Kauppatalo.** Haukka Pekka kauppias s. 18.7.1897, vaimo Maria Kristiina s. 15.9.1901, Aira s. 8.2.1933, Saina s. 17.7.1934, Toimi Pekka s. 26.12.1936.
31. **Nuijala.** Valomo Aleksander ent. Sidoroff taloll. s. 15.3.1889, vaimo Emmi Lydia o.s. Muukkonen s. 28.9.1890 Taipalsaari, Aleksanteri s. 25.7.1864, vaimo Elisaveta s. 1865, Nalli Aune o.s. Sidoroff talollisen tytär s. 19.8.1902, Kaino Alarik s. 29.10.1924, Pentti Anselm s. 20.7.1927, Elvi Orvokki s. 27.2.1930.

32. **Junnula.** Kuoppa Eeva o.s. Nuija taloll. s. 9.4.1881, Jalmari s. 28.5.1909, vaimo Helvi Helena o.s. Lankinen s. 19.5.1913 Metsäpirtti, Raija Eeva s. 5.3.1934, Irma Anneli s. 18.6.1927.
33. **Rastaala.** Rastas Juho taloll. s. 18.6.1871, vaimo Maria o.s. Nuija s. 30.11.1873, Simo taloll. s. 2.7.1876, vaimo Helena o.s. Nuija s. 19.3.1882, Sulo s. 6.2.1916, Sievi s. 21.12.1919, Aili s. 31.8.1922, Mikko s. 10.7.1909, vaimo Pirkko o.s. Äikäs s. 28.8.1909, Teuvo Simo s. 11.4.1933, Salme s. 9.2.1936, Katri o.s. Mentu taloll. s. 2.5.1887, Tyyne s. 8.4.1915, Taimi s. 14.3.1924, Elina s. 15.7.1926, Kauko s. 25.11.1928.
34. **Purjema** Nikolai Aleksanterinpoika ent. Pahamoff taloll. vävy s. 19.3.1907, vaimo Katri o.s. Ojola s. 4.6.1910.
35. **Kunnas** kauppatalo. Heiskanen Oskari kauppias s. 22.12.1869 Rantasalmi, vaimo Iida Malviina o.s. Sipinen s. 17.8.1893 Sulkava, Lyyli s. 4.11.1919.
36. **Kansakoulu.** Tuusmäki Iida kansakoulunopettaja, s. 30.7.1909 Viipuri. Pertti Tapio s. 15.6.1932 Kouvola, Matti Sakari s. 3.4.1934 Valkjärvi. Kulo Uuno Edvard kansakoulunopettaja s. 28.2.1912 Turku, vaimo Mirjam Maria o.s. Nurmi s. 30.4.1916.
37. **Raudun Osuuskaupan myymälätalo.** Pöllänen Eelis kauppapulainen s. 22.7.1906 Suomussalmi, vaimo Anna Maria o.s. Kuuppo s. 20.1.1908 Sakkola, Terttu s. 20.6.1931, Eila Marjatta s. 3.3.1936, Paavo Antero s. 21.3.1938.
38. **Metukka.** Poduschkin Aleksandra o.s. Sideroff taloll. s. 14.3.1871. Tyynynen Mikael ent. Poduschkin s. 28.6.1892, vaimo Maria o.s. Poduschkin s. 9.6.1897, Vasili s. 13.7.1906, vaimo Anna o.s. Poduschkin s. 3.8.1908, Rauha-Maria s. 29.12.1930, Elma Eine s. 5.6.1932, Nikolai Feodorinpoika taloll. s. 16.2.1918.
39. **Nurmela.** Loponen Matti taloll. s. 24.11.1895, vaimo Olga o.s. Poduschkin s. 7.3.1888, Lempi s. 17.9.1918, Aino s. 2.6.1921 Metsäpirtti, Johannes s. 26.3.1927.
40. **Haapsaari.** Haapsaari Mikko taloll. s. 28.4.1878, Anna o.s. Sonni taloll. s. 5.8.1866, Anna Liisa s. 27.4.1906, Juho talollisen vävy s. 28.4.1906 Metsäpirtti, vaimo Helena o.s. Haapsaari s. 16.9.1909.
41. **Hakapelto.** Ojola Marfa o.s. Sidoroff taloll. s. 1.2.1889, Aleksander s. 29.11.1913, Vianor s. 20.12.1918, Toivo s. 2.10.1920, Nikolai s. 6.10.1922, Anja Elina s. 19.10.1924, Viljo Johannes s. 3.8.1926, Aino Maria s. 20.2.1928, Kauko Reino s. 25.10.1932.
42. **Mansikkamäki.** Petäjämäki Paavo Johannes ent. Poduschkin taloll. s. 11.4.1895, vaimo Endokia o.s. Sidoroff s. 14.1.1903, Erkki Päiviö s. 30.6.1926, Elli Maria s. 29.9.1934, Eino Sulo s. 21.8.1936.
43. **Notkola.** Onttonen Emanuel taloll. s. 29.6.1898, vaimo Hilda Helena o.s. Henttonen s. 12.5.1899 Sakkola, Vilho s. 1.7.1925, Jalmari s. 12.8.1927.
44. **Kumpula.** Purjema Stepan ent. Pahomoff taloll. s. 1.1.1902, vaimo Anna o.s. Sidoroff s. 6.9.1905, Arvi Aleks s. 3.7.1927. Pahomoff Vasili taloll. s. 10.12.1909,

Purjemaa Simeon s. 28.12.1911, Lydia s. 17.7.1921, Anna o.s. Tuokko s. 18.4.1877
Metsäpirtti.

45. **Kiuru.** Hänninen Nikolai taloll. s. 6.12.1872. Aleksander s. 2.3.1877, vaimo
Aleksandra o.s. Poduschkin s. 25.5.1886, Nikolai s. 17.3.1911, vaimo Helena o.s.
Tyynynen s. 9.3.1911, Anssi Aleksanteri s. 4.6.1938, Feodor s. 11.4.1915.

46. **Harjupelto.** Pahomoff Maria o.s. Klimow taloll. s. 12.3.1879, Nikolai s.
16.5.1907, vaimo Hilda Maria o.s. Pauku s. 19.7.1909, Erkki Olavi s. 1.9.1935,
Pauku Toini Laura s. 25.5.1930, Soini Viljam s. 25.5.1930, Veikko Valter
s. 18.9.1931, Pahamoff Johannes s. 9.6.1914, Emil s. 17.2.1918.

47. **Ahola.** Sinerväinen Vasili ent. Sideroff taloll. s. 29.6.1885, vaimo Anna Maria
o.s. Hympyrä s. 26.8.1883, Sinerväinen Sonja s. 10.1.1923, Nikolai ent. Sideroff
s. 2.5.1914, vaimo Maria o.s. Lopenen s. 2.3.1917, Raili Kyllikki s. 24.8.1939,
Maria s. 12.6.1872.

48. **Kotimetsä.** Sidoroff Anna o.s. Sappinen taloll. s. 18.8.1885, Maria
Aleksanderintytär s. 16.6.1912, Johannes Aleksanderinpoika s. 14.3.1914.

49. **Uusitalo.** Raatikainen Aune o.s. Poronikainen taloll. s. 22.3.1893, Jalmari
s. 22.11.1923, Johannes s. 10.9.1925, Kirsti s. 22.12.1927, Sievi s. 1.9.1930, Tauno
s. 22.5.1932, Anna s. 3.10.1934, Elvi Maria s. 18.3.1916, Martta s. 7.3.1920,
Sulo s. 9.2.1922.

50. **Satoniitty.** Jääskeläinen Jalmari taloll. s. 22.12.1905, vaimo Hilja Agneta
o.s. Onttonen s. 27.10.1911, Sirkka Liisa s. 24.8.1930, Tenho Olavi s. 27.7.1938.

51. **Ryhmä.** Rontu Jalmari taloll. s. 13.4.1897 Kivennapa, vaimo Katri o.s. Rastas
s. 17.7.1900, Toivo Ensio s. 27.6.1926.

52. **Sonni.** Sonni Maria o.s. Kurikka taloll. s. 24.5.1861, Matti s. 24.1.1895,
vaimo Hilja o.s. Fennander s. 9.9.1899 Puumala, Irja Maria s. 27.11.1925.

53. **Makkara** Jekarterina o.s. Intke taloll. s. 12.12.1884, Tauno Johannes s. 27.8.1914,
Aini Ester s. 3.1.1921, Aarne Ernesti s. 13.8.1923.

54. **Karikko.** Falin Johannes taloll. s. 22.8.1876, vaimo Johanna o.s. Forpström
s. 14.8.1875 Kuopio.

55. **Tuomela.** Sappinen Juho taloll. s. 11.8.1888, vaimo Amalia o.s. Rastas s. 4.8.1893,
Anna Ester s. 18.8.1920, Toivo Ensio s. 30.6.1922, Aarne Kalevi s. 9.2.1929.

56. **Viljala.** Sumpulän lainajvästön rakennus.

57. **Alvianski** Aleksandra lukkarin leski s. 7.3.1874. Aihos Sergei ent. Alvianski
lukkari s. 5.10.1901 Sortavaala, vaimo Tarja o.s. Sevin s. 3.1.1907 Tulemajärvi,
Georg s. 7.9.1931 Käkisalmi.

58. **Pappila.** Rajamo Paavo ent. Sidonskij kirkkoherra s. 25.6.1900 Repola, vaimo
Maria o.s. Ruotsi s. 2.4.1898 Salmi, Ari s. 18.8.1933 Viipuri.

59. **Anneninskij** Aleksandra Nikitintytär s. 18.4.1867 Pietari. Biis Jevdokia s. 27.2.1885, Nina s. 6.2.1920.

60. **Kreikkalaiskatolinen seurakuntatalo.** Sidoroff Vasili työl. s. 23.8.1893, vaimo Elisabet o.s. Onttonen s. 7.7.1894, Sulo s. 1.12.1919, Eino s. 7.5.1924, Viljo Pauli s. 14.12.1926, Aili Maria s. 17.11.1928, Kerttu Katariina s. 17.12.1930, Lauri s. 30.10.1933. Syvärinen Pekka ent. Sidoroff s. 24.7.1914.

61. **Kreikkalaiskatolinen kirkko ja virkatalo.**

62. **Kreikkalaiskatolinen hautausmaa.**

63. **Ratinen** Anna kirkkovartijan vaimo s. 15.6.1877, Nikolai työl. s. 25.7.1904, Lydia s. 30.10.1909, Serafina s. 9.9.1912, Eenokki s. 6.5.1914, Vianor Viljam s. 1.2.1921, Vuoriala Johannes s. 5.8.1908. Lankinen Iivari työl. s. 17.5.1908 Metsäpirtti.

64. **Koti-Pirtti.** Falin Pelagea työl. s. 5.9.1866 Venäjä. Thusberg Aino Katri kättilö s. 6.2.1879 Uusikirkko.

65. **Petäjämäki.** Petäjämäki Vasili ent. Poduschkin taloll. s. 7.8.1898, vaimo Anna o.s. Hämäläinen s. 3.3.1908, Anja Iren s. 4.4.1929, Leo s. 7.7.1930, Saimi Maria s. 22.9.1933, Jalmary s. 28.4.1937. Poduschkin Anna s. 20.12.1905, Eila Kyllikki s. 25.6.1931, Antti s. 5.10.1938 Terijoki. Petäjämäki Mikael ent. Poduschkin s. 9.5.1908, vaimo Toini o.s. Kaukonen s. 17.6.1917 Kivennapa, Nikolai s. 3.7.1915.

66. **Jyrinaho.** Sappinen Maria o.s. Sappinen taloll. s. 6.6.1877, Helena s. 16.3.1902, Nikolai s. 8.7.1909.

67. **Tuomela.** Sappinen Matti taloll. s. 11.9.1884, vaimo Liisa o.s. Rastas s. 28.12.1887, Väinö s. 17.4.1916, Viljo Ilmari s. 6.6.1920, Aini Kyllikki s. 13.9.1922, Altti Yrjö s. 13.9.1924, Aaro Paavo s. 30.5.1927, Laura Maija s. 12.11.1931.

68. **Kivikkopelto.** Poduschkin Grigori taloll. s. 1.8.1881, vaimo Jekaterina o.s. Intke s. 25.5.1886. Teirimäki Feodor ent. Poduschkin s. 10.2.1907. Poduschkin Paavali s. 18.9.1917, Anna-Lempi s. 30.10.1926.

69. **Kivikkoaho.** Sappinen Aapro taloll. s. 26.12.1887, vaimo Nasta o.s. Poduschkin s. 24.5.1895, Tuomas s. 10.11.1923, Johannes s. 17.8.1926, Lauri Veikko s. 20.2.1931, Eevi Marjatta s. 24.9.1935, Poduschkin Armas Nastanpoika s. 25.1.1919. Sappinen Uuno Kaleva s. 1.1.1921.

70. **Poduschkin** Tahvo taloll. s. 25.3.1904, vaimo Lydia o.s. Nuija s. 5.7.1911, Eero s. 12.12.1932, Elma Anna s. 1.7.1934.

84. **Siitosenmäki.** Koivuniemi Johannes muurari s. 18.12.1892, vaimo Karoliina o.s. Kiiski s. 5.3.1905 Pyhäjärvi Vpl, Lyyli Mailis s. 28.5.1928 Salmi, Seppo Ilmari s. 4.8.1935, Esko Abraham s. 24.11.1936.

85. **Mustaoja.** Rytty Matti taloll. s. 27.8.1882, vaimo Helena o.s. Nuora s. 22.12.1888 Sakkola, Yrjö Edvard s. 18.3.1925, Oiva Johannes s. 12.5.1929, Maria s. 26.4.1871 Sakkola, Aune s. 27.9.1873 Sakkola. Kekki Anna Liisa s. 17.4.1916, Tyyne Maria s. 17.5.1920.

86. **Ryttylä.** Sappinen Matti taloll. s. 1893, vaimo Helena o.s. Pullinen s. 18.2.1901.

87. **Sappinen** Eemil s. 30.3.1898, vaimo Liisa o.s. Leppänen s. 3.2.1904, Pentti Olavi s. 9.7.1932, Venla Annikki s. 13.3.1936, Aili Orvokki s. 13.11.1937.

Riikola

71. **Muukka.** Sorvali Darja o.s. Komonen taloll. s. 1849 Vuoksela. Jääskeläinen Jeliseveta o.s. Sorvali s. 13.5.1871, Nikolai Simonpoika s. 18.3.1903, Aleksander Simonpoika s. 9.6.1909.

72. **Poduschkin** Elisa o.s. Sidoroff taloll. s. 1865, Olga työl. s. 1.10.1899, Paavo s. 7.10.1924, Johannes s. 6.7.1932, Aino s. 7.6.1934, Maila Orvokki s. 7.10.1938.

73. **Kyönranta.** Säde Dimitri ent. Mihailoff mäkitupalainen s. 16.2.1894, Ester s. 16.6.1917, Onni s. 1.3.1920, Helmi-Helena s. 4.6.1922, Aaro-Arvo s. 12.4.1924, Kauko Nikolai s. 14.11.1926, Kalevi s. 20.11.1932.

74. **Ontronen** Maria o.s. Luomala s. 11.10.1889, Taimi Ester s. 5.6.1925, Aune Iida s. 11.8.1928, Onni s. 20.8.1930.

75. **Ontronen** Anna Aleksintytär s. 23.10.1889, Andrei s. 4.6.1894, vaimo Elisabet o.s. Sördejew s. 9.2.1899, Pauli Martti s. 13.11.1935, Sulo Kalevi s. 21.8.1937, Sanni Maria s. 7.9.1939, Mikael s. 8.8.1897, Olavi s. 6.6.1930.

76. **Kyyrönpelto.** Rastas Helena o.s. Makkara taloll. s. 18.4.1870 Sakkola, Johannes s. 29.2.1898, vaimo Maria o.s. Sidoroff s. 14.7.1899, Toini Helena s. 1.5.1931, Sirkka Sinikka s. 23.8.1934, Seemi Johannes s. 19.1.1936, August s. 7.7.1900, vaimo Iida Maria o.s. Paakkinen s. 16.5.1912, Taimi s. 8.7.1938, Airi Helena s. 20.22.1935, Meeri Marjatta s. 13.4.1937, Rauni Veikko s. 20.7.1939, Nuuti Edvard s. 27.3.1912.

77. **Sappinen** Elisa vuokralainen.

78. **Palteenmäki.** Sidoroff Jeliseveta o.s. Siderow taloll. s. 11.9.1874, Maria s. 2.5.1902, Aleksander Stepaninpoika s. 28.3.1908.

79. **Kuusela.** Äikäs Jalmari taloll. s. 5.3.1897, vaimo Anna Maria o.s. Rastas s. 13.8.1904. Reino s. 13.7.1928. Matti Alarik s. 14.7.1894.

80. **Paakkila.** Paakkinen Heikki taloll. s. 18.12.1874, vaimo Anna Maria o.s. Laitinen s. 2.6.1885, Uno Ilmari s. 10.12.1926, Eino s. 19.4.1910, vaimo Anna Eliina o.s. Hännikäinen s. 11.10.1912, Henny Helinä s. 26.8.1937, Toivo Pellervo s. 21.8.1918.

81. **Kivikko.** Laitinen Helena Tahvontytär asutusviljelijä s. 29.9.1898, Kaarlo Ensio s. 27.11.1921, Huugo Anshelm s. 15.7.1928, Eeva Annikki s. 30.11.1932, Helmi Mirjam s. 25.9.1936, Matti s. 15.7.1939.

82. **Järvensuo** Jeudokia ent. Kudrjaschonok taloll. s. 1878, Aleksander s. 23.8.1901, vaimo Helena o.s. Vuoriala s. 23.5.1911, Nikolai s. 1916.

83. **Notkola.** Poduschkin Vasili taloll. s. 1882, Nikolai s. 20.6.1909, vaimo Olga s. 21.12.1911, Eino Johannes s. 15.6.1928, Nikolai taloll. s. 1.5.1887, vaimo Anna Maria s. 2.8.1895, Lydia Maria s. 8.3.1929.

Jousseila

88. **Vitsikkosuo.** Poduschkin Nikolai taloll. s. 21.8.1906, vaimo Olga o.s. Ivanow s. 17.6.1908, Erkki Johannes s. 8.8.1932.

89. **Uusitalo.** Jalometsä Jekaterina o.s. Sidorow taloll. s. 26.2.1879, Anna s. 24.7.1903, Nikolai s. 13.10.1921, Aleksei s. 22.3.1909, vaimo Liisa o.s. Sappinen s. 21.6.1914, Kirsti Kaarina s. 16.1.1936, Anastasia s. 24.7.1914, Johannes s. 25.6.1917. Valtonen Mikko s. 21.8.1923 Sakkola.

90. **Painokangas** Aleksander taloll. s. 25.5.1914, vaimo Lyyli Helena o.s. Vuorikkinen s. 16.7.1912. Venla Marjatta s. 27.5.1938.

91. **Koivula.** Kaihovirta Johannes ent. Ivanoff vilj. s. 11.4.1897, vaimo Maria o.s. Lemmetti s. 13.10.1898 Metsäpirtti. Ilmari Johannes s. 19.6.1920, Aino Maria s. 14.11.1922, Jouko Kalevi s. 9.5.1925, Tahvo Olavi s. 23.9.1933. Olga s. 21.6.1873, Aleksander Mihalinpoika s. 17.3.1915.

92. **Mäntylä.** Laitsaari Johannes ent. Poduschkin taloll. s. 19.8.1894, vaimo Katarina o.s. Iljin s. 22.4.1903 Metsäpirtti. Lauri s. 22.6.1925, Kalevi 12.4.1928, Anja s. 20.1.1933, Lahja s. 9.12.1935, Veikko s. 11.3.1938.

93. **Pälvisalo.** Nikolai ent. Poduschkin taloll. s. 19.8.1894, vaimo Maria o.s. Frofinow s. 23.9.1893 Metsäpirtti. Johannes s. 28.8.1918, Aino s. 18.3.1924, Niilo Veikko s. 31.5.1934. Anedotja s. 1850 Vuoksela.

94. **Vanhatalo.** Painokangas Jekaterina ent. Pahomoff o.s. Ilju taloll. s. 1.11.1872, Nikolai s. 19.8.1904, vaimo Maria o.s. Lahtinen s. 24.11.1906 Metsäpirtti, Eila s. 6.5.1929, Elli Kaarina s. 5.10.1930, Pirkko Helinä s. 3.7.1933, Impi Outi s. 2.6.1935, Juhani s. 19.8.1939.

95. **Jokiranta.** Jokivarsi Nikolai ent. Pohomoff taloll. s. 28.5.1883, vaimo Endokia o.s. Ivanow s. 22.2.1894, Eino Aleksander s. 1.8.1923, Aino s. 14.1.1926, Irja s. 26.1.1931, Pauli s. 12.12.1933, Olga s. 3.11.1920, Johannes s. 3.3.1914, vaimo Saimi Emma o.s. Kirves s. 1.9.1917, Maria s. 24.5.1918.

96. **Riihipelto.** Perilä Nikolai ent. Poduschkin taloll. s. 13.12.1910, vaimo Helena o.s. Läpikivi s. 25.5.1914 Metsäpirtti, Aimo s. 10.7.1938.

Palkealan koulupiirissä yhteensä 514 henkilöä.